ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1659
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 298
Ημερομ. Κατάθεσης: 20/11/2026

Αθήνα, 20 Νοεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ και ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Προς: Τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Χρίστο Δήμα

Θέμα: «Παραπομπή της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τις σοβαρές καθυστερήσεις στα συστήματα αναγνώρισης αεροσκαφών και ανησυχία για την ασφάλεια των πτήσεων»

Σοβαρά ερωτήματα για την ασφάλεια των αερομεταφορών, τις καθυστερήσεις στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων αεροναυτιλίας και τη διαχείριση των σχετικών δημόσιων συμβάσεων προκαλεί η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να παραπέμψει την Ελλάδα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με την επίσημη ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 19 Νοεμβρίου 2026[1], η χώρα μας εξακολουθεί να μην εφαρμόζει πλήρως την απαιτούμενη τεχνολογία εξατομικευμένης αναγνώρισης αεροσκαφών, κατά παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2017/373.

Η συγκεκριμένη τεχνολογία επιτρέπει στους ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας να αναγνωρίζουν με μεγαλύτερη ακρίβεια κάθε αεροσκάφος, αξιοποιώντας τα στοιχεία ταυτότητας που αυτό μεταδίδει. Η εφαρμογή της ενισχύει την επιτήρηση, τη διαλειτουργικότητα με τα συστήματα άλλων ευρωπαϊκών χωρών και την ασφαλή διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε ήδη αποστείλει στην Ελλάδα προειδοποιητική επιστολή τον Δεκέμβριο του 2024 και αιτιολογημένη γνώμη τον Δεκέμβριο του 2025. Παρά τις απαντήσεις της ελληνικής διοίκησης και την πρόοδο που αναγνωρίστηκε, οι ενέργειες συμμόρφωσης κρίθηκαν ανεπαρκείς, με αποτέλεσμα την απόφαση παραπομπής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Η χώρα είχε συνεπώς ενημερωθεί επισήμως για τις ελλείψεις επί δύο συναπτά έτη, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει ολοκληρωθεί η απαιτούμενη αναβάθμιση.

Σύμφωνα με δημοσιεύματα της 19ης Νοεμβρίου 2026[2], πηγές του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ανέφεραν ότι η σύμβαση προμήθειας και εγκατάστασης νέων συστημάτων ραντάρ με δυνατότητα Mode S βρίσκεται στο στάδιο της υπογραφής.

Η υπογραφή αποτελεί το πρώτο στάδιο μιας διαδικασίας που περιλαμβάνει την κατασκευή ή προμήθεια του εξοπλισμού, την εγκατάστασή του, τη διασύνδεση με τα συστήματα ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας, τις απαιτούμενες δοκιμές και την επιχειρησιακή του αξιοποίηση.

[1] https://greece.representation.ec.europa.eu/nea-kai-ekdiloseis/nea/i-eyropaiki-epitropi-egkrinei-tis-diadikasies-epi-parabasei-toy-noembrioy-2026-11-19_el
[2] https://www.newmoney.gr/roh/palmos-oikonomias/ellada/benoun-ipografes-gia-ta-nea-rantar-mode-s-apanta-to-ip-metaforon-meta-tin-parapompi-tis-elladas-sto-evropaiko-dikastirio/

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλούν οι πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στο «Έθνος» στις 20 Νοεμβρίου 2026[3], σύμφωνα με τις οποίες ο προϋπολογισμός προμήθειας των νέων ραντάρ αυξήθηκε από 34 εκατομμύρια ευρώ για επτά συστήματα σε 54 εκατομμύρια ευρώ για οκτώ συστήματα.

Κατά το ίδιο δημοσίευμα, η κατακύρωση αφορά έξι συστήματα της εταιρείας Thales και δύο της εταιρείας Indra, ενώ για τις σχετικές συμβάσεις εξακολουθούν να υπάρχουν εκκρεμότητες.

Επιπλέον, σύμφωνα με το ρεπορτάζ, ο συνολικός σχεδιασμός περιλαμβάνει την αντικατάσταση ακόμη επτά υφιστάμενων ραντάρ, με πρόσθετο προϋπολογισμό περίπου 41 εκατομμυρίων ευρώ.

Τα παραπάνω οικονομικά στοιχεία απαιτούν επίσημη επιβεβαίωση και πλήρη αιτιολόγηση των αλλαγών στον αριθμό των συστημάτων, στο αντικείμενο των προμηθειών και στο συνολικό κόστος.

Ακόμη σοβαρότερο είναι το ζήτημα της δυνατότητας πλήρους αξιοποίησης των νέων ραντάρ. Σύμφωνα με το ίδιο δημοσίευμα, η επιχειρησιακή τους λειτουργία εξαρτάται και από την αναβάθμιση του κεντρικού συστήματος επεξεργασίας δεδομένων επιτήρησης, γνωστού ως DPS.

Ήδη από τον Δεκέμβριο του 2025 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε αναφερθεί στην ανάγκη προμήθειας σύγχρονων ραντάρ και αξιοποίησης των δεδομένων τους μέσω αναβαθμισμένου συστήματος επεξεργασίας.

Επομένως, απαιτείται να διευκρινιστεί εάν η προμήθεια των νέων ραντάρ αρκεί για την πλήρη ευρωπαϊκή συμμόρφωση ή εάν εξακολουθούν να υφίστανται πρόσθετες τεχνικές και συμβατικές εκκρεμότητες.

Παράλληλα, σύμφωνα με το δημοσίευμα του «Έθνους», πηγές με γνώση της διαδικασίας εκτιμούν ότι η παράδοση των νέων συστημάτων ενδέχεται να απαιτήσει τουλάχιστον τρία χρόνια. Εφόσον η εκτίμηση αυτή επιβεβαιωθεί, τίθεται σοβαρό ζήτημα για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο η Ελλάδα θα εξακολουθήσει να λειτουργεί χωρίς την πλήρη αξιοποίηση των απαιτούμενων σύγχρονων δυνατοτήτων επιτήρησης.

Η εξέλιξη αυτή έρχεται μετά τη σοβαρή διακοπή των επικοινωνιών της αεροναυτιλίας στις 4 Ιανουαρίου 2026, καθώς και τις αναφορές για τεχνικές δυσλειτουργίες σε συστήματα ραντάρ.

Τα περιστατικά αυτά αφορούν διαφορετικές τεχνικές λειτουργίες και απαιτούν χωριστή αξιολόγηση. Αναδεικνύουν, πάντως, την ανάγκη ολοκληρωμένου εκσυγχρονισμού και τεκμηριωμένης αξιολόγησης της αξιοπιστίας των υποδομών ελέγχου της εναέριας κυκλοφορίας.

Η κυβέρνηση επισημαίνει ότι η παραπομπή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν συνιστά καταδικαστική απόφαση ή επιβολή προστίμου. Παραμένει, ωστόσο, η διαπιστωμένη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκκρεμότητα συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Το Υπουργείο οφείλει να εξηγήσει γιατί, παρά τις επανειλημμένες ευρωπαϊκές προειδοποιήσεις, δεν έχουν ολοκληρωθεί οι αναγκαίες προμήθειες, πόσο θα κοστίσουν τελικά τα συστήματα και πότε θα τεθούν σε πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία.

Με βάση τα ανωτέρω, ερωτάσθε:

[3] https://www.ethnos.gr/greece/article/431811/stoeyropaikodikasthrioxanahelladagiatarantarthsaeronaytilias

1. Για ποιους συγκεκριμένους λόγους η Ελλάδα δεν έχει συμμορφωθεί πλήρως με τις ευρωπαϊκές απαιτήσεις εξατομικευμένης αναγνώρισης αεροσκαφών, παρά την προειδοποίηση του Δεκεμβρίου 2024 και την αιτιολογημένη γνώμη του Δεκεμβρίου 2025; Ποιες υπηρεσίες είχαν την ευθύνη εφαρμογής των αναγκαίων μέτρων και ποιες προθεσμίες δεν τηρήθηκαν;

2. Γιατί η σύμβαση προμήθειας των νέων ραντάρ Mode S παραμένει στο στάδιο της υπογραφής; Πότε ξεκίνησε η διαδικασία, πότε ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση των προσφορών, ποιες εκκρεμότητες καθυστέρησαν την υπογραφή και ποια είναι η συγκεκριμένη ημερομηνία ολοκλήρωσής της;

3. Πώς προέκυψε η αύξηση του αναφερόμενου προϋπολογισμού από 34 σε 54 εκατομμύρια ευρώ; Ποιες αλλαγές πραγματοποιήθηκαν στον αριθμό, στις τεχνικές προδιαγραφές και στο αντικείμενο των συστημάτων; Ποιο είναι το τελικό κόστος ανά ραντάρ, συμπεριλαμβανομένων της εγκατάστασης, της διασύνδεσης και της συντήρησης;

4. Επιβεβαιώνεται ότι η κατακύρωση αφορά έξι ραντάρ της Thales και δύο της Indra; Σε ποιο στάδιο βρίσκεται κάθε σύμβαση και ποιες είναι οι προβλεπόμενες ημερομηνίες παράδοσης, εγκατάστασης, ελέγχου και πιστοποίησης των συστημάτων;

5. Πότε θα αποκτήσει η Ελλάδα πλήρως λειτουργικά συστήματα αναγνώρισης αεροσκαφών Mode S; Επιβεβαιώνονται οι εκτιμήσεις ότι η παράδοση των νέων ραντάρ μπορεί να απαιτήσει τουλάχιστον τρία χρόνια; Ποια είναι η δεσμευτική ημερομηνία πλήρους επιχειρησιακής λειτουργίας τους;

6. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η προμήθεια και αναβάθμιση του κεντρικού συστήματος επεξεργασίας δεδομένων επιτήρησης DPS; Είναι δυνατή η πλήρης αξιοποίηση των νέων ραντάρ χωρίς την ολοκλήρωσή του; Ποιο είναι το εγκεκριμένο κόστος, ποια διαδικασία ανάθεσης ακολουθείται και ποιο το χρονοδιάγραμμα παράδοσης;

7. Ποιος είναι ο συνολικός προϋπολογισμός αντικατάστασης και αναβάθμισης των ραντάρ της χώρας; Επιβεβαιώνεται η πρόβλεψη πρόσθετης δαπάνης περίπου 41 εκατομμυρίων ευρώ για επτά ακόμη συστήματα; Ποιες χρηματοδοτήσεις έχουν εξασφαλιστεί, ποια ποσά έχουν δεσμευθεί και ποια έχουν ήδη καταβληθεί;

8. Πώς αξιολογείται σήμερα η επιχειρησιακή επάρκεια των υφιστάμενων συστημάτων επιτήρησης του ελληνικού εναέριου χώρου; Έχουν καταγραφεί περιορισμοί στην κάλυψη, στην ακρίβεια αναγνώρισης ή στην αξιοποίηση δεδομένων πτήσεων; Ποια προσωρινά τεχνικά και επιχειρησιακά μέτρα εφαρμόζονται μέχρι την ολοκλήρωση των νέων υποδομών;

9. Ποιες συγκεκριμένες δεσμεύσεις είχε αναλάβει η ελληνική διοίκηση με τις απαντήσεις της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τα έτη 2024–2026; Ποιες από αυτές υλοποιήθηκαν εντός των δηλωμένων προθεσμιών και ποιες παρέμειναν ανεκπλήρωτες; Ποιο επικαιροποιημένο σχέδιο συμμόρφωσης έχει υποβληθεί μετά την απόφαση παραπομπής;

10. Έχει πραγματοποιηθεί οικονομική και νομική αξιολόγηση των πιθανών συνεπειών της παραπομπής στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει το Υπουργείο για την αποτροπή ενδεχόμενων μελλοντικών κυρώσεων και ποιος φορέας θα έχει την ευθύνη παρακολούθησης της τήρησης του νέου χρονοδιαγράμματος;

Και αιτούμεθα την κατάθεση των παρακάτω εγγράφων:

1. Την προειδοποιητική επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Δεκεμβρίου 2024, την αιτιολογημένη γνώμη του Δεκεμβρίου 2025 και τις επίσημες απαντήσεις της ελληνικής διοίκησης, συμπεριλαμβανομένων των χρονοδιαγραμμάτων συμμόρφωσης που είχαν γνωστοποιηθεί, κατά το μέρος που επιτρέπεται η δημοσιοποίησή τους.

2. Τις αποφάσεις έγκρισης, διακήρυξης, κατακύρωσης και τα σχέδια συμβάσεων για την προμήθεια των νέων ραντάρ Mode S, με αναφορά στους αναδόχους, στους προϋπολογισμούς, στις τεχνικές προδιαγραφές και στις προβλεπόμενες ημερομηνίες εκτέλεσης.

3. Αναλυτική τεχνική και οικονομική τεκμηρίωση της μεταβολής του προϋπολογισμού από 34 σε 54 εκατομμύρια ευρώ, εφόσον επιβεβαιώνονται τα δημοσιευμένα ποσά, καθώς και των πρόσθετων προμηθειών που προβλέπονται για την αντικατάσταση υφιστάμενων ραντάρ.

4. Τα διαθέσιμα πρακτικά ελέγχου νομιμότητας, τις πράξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τις υπηρεσιακές εισηγήσεις που συνδέονται με την έγκριση ή τις καθυστερήσεις υπογραφής των συμβάσεων.

5. Τον εγκεκριμένο σχεδιασμό προμήθειας και αναβάθμισης του συστήματος DPS, με τις σχετικές οικονομικές εγκρίσεις, τη διαδικασία ανάθεσης, τις προβλεπόμενες δυνατότητες διασύνδεσης και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

6. Επικαιροποιημένο αναλυτικό χρονοδιάγραμμα εγκατάστασης και επιχειρησιακής πιστοποίησης των νέων συστημάτων, ανά ραντάρ και αρμόδια υπηρεσία, με συγκεκριμένες ημερομηνίες παράδοσης, δοκιμών, διασύνδεσης και έναρξης λειτουργίας.

7. Τις διαθέσιμες συγκεντρωτικές εκθέσεις αξιολόγησης της επιχειρησιακής επάρκειας των υφιστάμενων συστημάτων επιτήρησης και των προσωρινών μέτρων αντιμετώπισης τεχνικών ελλείψεων, σε μορφή που δεν αποκαλύπτει ευαίσθητες επιχειρησιακές πληροφορίες.

8. Αναλυτικό οικονομικό πίνακα των συμβάσεων και προμηθειών εκσυγχρονισμού των συστημάτων επιτήρησης αεροναυτιλίας, με τις εγκεκριμένες πιστώσεις, τις συμβατικές αξίες, τις πληρωμές που έχουν πραγματοποιηθεί και τις υποχρεώσεις που παραμένουν σε εκκρεμότητα.

Σε περίπτωση που κάποιο από τα αιτούμενα έγγραφα δεν έχει εκδοθεί ή δεν τηρείται από το Υπουργείο ή την ΥΠΑ, ζητείται να προσδιοριστεί ρητά η σχετική εκκρεμότητα, η αρμόδια υπηρεσία και ο λόγος για τον οποίο δεν υπάρχει το αντίστοιχο έγγραφο.

Η Βουλευτής

Ασπασία Ιωάννη Κουρουπάκη
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ